

פרשת מקץ- שבת חנוכה -אגדה

בגמ' מעילה (דף יז:): מתואר שפעם אחת גזרה המלכות גזרה שלא ישמרו את השבת ושלא ימולו את בניהם ושיבעלו את הנדות, הלך רבי ראובן בן איסטרובלי וסיפר קומי (פרש"י- שגילח השער שעל מצחו והניח השער של אחריו כעין בלורית שהעובדי כוכבים עושין כדי שלא יכירו בו שהוא יהודי) והלך וישב בין מנהגי רומי אותם שליטים מקבלי ההחלטות והציג בפניהם מספר שאלות אודות הגזירות על היהודים א.אמר להם מי שיש לו אויב האם חפץ הוא שאויבו יעני או יעשיר? אמרו לו יעני, אמר להם אם כן כדי הוא הדבר שהיהודים לא יעשו מלאכה בשבת כדי שיענו, אמרו לו טוב אמרת ובטלו את הגזירה. חזר והקשה להם מי שיש לו אויב יכחיש או יבריא השיבוהו - ודאי שהיינו רוצים שאויבינו יכחישו,אמר להם אם כן ימולו היהודים בניהם ויכחישו אמרו אמרו לו טוב אמרת ובטלו את הגזירה. חזר ושאל אותם מי שיש לו אויב חפץ שיתרבה או יתמעט אמרו לו -יתמעט, אם כן ישמרו מצות טהרת המשפחה ובכך יפרשו מנשותיהם ויתמעטו יותר. אמרו לו טוב אמרת ובטלו את הגזירה אמרו לו טוב אמרת ובטלו את הגזירה כיון שהכירו בו שהוא יהודי החזירו את הזגרות לתוקפם.

ויש להבין הרי כאן מדובר באומה היונית שהיתה אימפריה גדולה ובתוכה הרבה אנשי מדע וחכמה פלוסופיה ואנשי תרבות מה היה המניע שלהם לגזור ולהגביל את עם ישראל דוקא על מצות אלו.

הרי אלו הם מסוג המצוות שאין הגיון בקיומם ויתירה מכך הרי השיכנוע הלוגי שטען בפניהם רבי ראובן בן איסטרובלי משכנע כל מי שיש לו שכל בקודקודו, אולם כאן טמון סוד גדול בכוחה של תרבות יוון ובצורת מלחמת התרבות אשר ניהלה עם עם ישראל.

כי חקרו היונים מנין הכח וסוד קיומו של עם ישראל ומצאו שיש מצוות אשר גורמות לעם זה קדושה מיוחדת אשר יוצקת בהם קשר בל ינתק לקב"ה ואף אם יגדל ילד יהודי הנכר ובגולה או יעבור ניסיונות ותלאות יום יבא ויחזור ליהדותו

אל אביו שבשמים כי חותם ברים של ברית מילה החקוק בבישרו ומצות הטהרה אשר מביאתו לעולם בקדושה וטהרה עם יום שכולו שבת ומנוחה בו מתיחד הוא עם אביו שבשמים עת יקדש ויסעד בשביתת השבת מצוות אלו חקרו ומצאו היונים הם סוד קיומו של עם ישראל, בהיותו עם חזק ונבון עומד איתן בכל תלאותיו ומאורעותיו בשנות ההיסטוריה.

עם אשר מוסר את נפשו באומץ ותעוזה שאין שני לה עבור יהדותו ותורתו, וקופץ לתוך כבשן האש להציל ספר תורה שלא יעלה באש, או להאבק על זכותו לחופש לקיים את יהדותו.

ולכן ניסו היונים לקעקע את המצוות הללו מתוך תקוה שעי"כ יצליחו לנצח ולהחליש את כוחו הסגולי של עם ישראל.

אך בחסדי הי"ת אשר העלה רוח ממרום בלב החשמונאים המכבים להלחם במאבק שאינו מתפשר ולנצח את היונים בבלחמת התרבות, לכפירה ביהדות, אכן חיזוק במצוות ובפרט מצוות הקשורות לענין תוספת הקדושה בעם ישראל הם הכח להצלחת ועלית כוחם של ישראל.

בברכת שבת שלום וחג חנוכה שמח

הרב אליהו אלחרר שליט"א

רב העיר מודיעין